

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 135/03-23

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 2. júla 2003 predbežne prerokoval sťažnosť M. H., bytom S., vo veci porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v konaní vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 8 C 517/99 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. H. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 25. septembra 2002 doručené podanie M. H. (ďalej len „sťažovateľka“), bytom S., označené ako „Sťažnosť na predlžovanie konania o určení otcovstva“. Z jeho obsahu vyplynulo, že sťažovateľka namieta porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v konaní vedenom na Okresnom súde Humenné (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 8 C 517/99, ktoré sa týka žaloby o určení otcovstva a úpravy práv a povinností k maloletému dieťaťu voči cudziemu štátnemu príslušníkovi (trvale bytom K., prechodne Š.). Sťažovateľka žiada, aby ústavný súd prikázal urýchliť označené konanie okresného súdu za účelom odstránenia

právnej neistoty, v ktorej sa nachádza. Keďže sťažnosť sťažovateľky neobsahovala náležitosti predpísané zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ústavný súd ju vyzval na jej upresnenie a doplnenie 8. októbra 2002, 20. novembra 2002, 20. decembra 2002 (keď ústavný súd súčasne predĺžil sťažovateľke lehotu na priloženie splnomocnenia pre právneho zástupcu).

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy od 1. januára 2002 oprávnený konať o sťažnostiach, ktorými fyzické osoby alebo právnické osoby namietajú porušenie svojich základných práv a slobôd upravených v ústave, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv alebo slobôd nerozhoduje iný súd.

Podmienky konania ústavného súdu o sťažnostiach sú upravené v ustanoveniach § 20 ods. 1 a § 49 až 56 zákona o ústavnom súde, pričom nesplnenie všeobecnej alebo osobitnej podmienky je dôvodom na odmietnutie sťažnosti podľa § 25 ods. 2 citovaného zákona. Ústavný súd preto predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde a skúmal, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 citovaného zákona.

Ústavný súd sa osobitne zameril na preskúmanie opodstatnenosti sťažnosti sťažovateľky, keďže pri sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy ústavný súd berie do úvahy, že odmietnuť sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú možno „vzhľadom na skutočnosť, že celková doba konania pred súdom, ako aj postup zákonného sudcu nesignalizovali reálnu možnosť zbytočných prietahov, a tým aj porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy“ (II. ÚS 109/03), resp. že „argumenty v sťažnosti sťažovateľa nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu

porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, aby bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie“ (II. ÚS 93/03).

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd z predloženej sťažnosti a zo spisu okresného súdu vo veci sp. zn. 8 C 517/99 zistil, že sťažovateľka namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní sp. zn. 8 C 517/99, ktoré sa týka paternitného sporu s cudzím prvkom.

Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľky ústavný súd zistil, že okresnému súdu bol spis sp. zn. 8 C 517/99 postúpený Okresným súdom Prešov 8. marca 1999. Okresný súd vo veci priebežne konal v roku 1999, keď nariadil jedno pojednávanie (28. jún 1999). Z dôvodu odchodu zákonného sudcu na stáž bola vec opatrením predsedu okresného súdu pridelená ďalšiemu sudcovi (6. október 1999). V období od novembra 1999 do novembra 2000 okresný súd nekonal plynulo a vzhľadom na to možno toto obdobie hodnotiť ako prietah v konaní. V období od 1. decembra 2000 do konca apríla 2003 okresný súd konal plynulo (žiadosti zasielané na príslušný švajčiarsky súd, t. j. Bezirksgericht Zürich, postupne 29. januára 2001, 19. júna 2001, 12. júna 2002, 13. marca 2003, získanie protokolu o výsluchu odporcu doručeného 26. marca 2001, nariadenie znaleckého dokazovania v odbore genetiky, žiadosť o vykonanie odberu krvi odporcu a analýzy DNA, nariadovanie tlmočnických prekladov listinných dôkazov 27. marca 2001, 19. júna 2001, 18. júna 2002, 13. marca 2003 a 15. apríla 2003), okrem toho riešil stratu vybavovacích spisov v cudzine a na základe súčinnosti so švajčiarskymi štátnymi orgánmi vzal na vedomie nemožnosť doručenia predvolania odporcovi vo Š., ktorý poprel otcovstvo, ale pôvodne súhlasil s vykonaním odberu krvi a s analýzou DNA.

Ústavný súd konštatoval, že so zreteľom na povahu prípadu okresný súd musí pri zabezpečovaní dôkazov, bez vyhodnotenia ktorých nemôže rozhodovať vo veci samej (predovšetkým ide o získanie vzorky krvi odporcu na analýzu DNA pre ustanoveného znalca z odboru genetiky), využívať súčinnosť a spoluprácu s príslušným švajčiarskym súdom a s inými švajčiarskymi štátnymi orgánmi. V tejto súvislosti celkovú dĺžku konania

v trvaní vyše štyroch rokov nemožno pripísať na ťarchu okresného súdu, pretože odstránenie právnej neistoty sťažovateľky nie je výlučne v jeho rukách. Za súčasť vyše štvorročného obdobia je preto potrebné považovať aj dobu konania pred príslušnými švajčiarskymi štátnymi orgánmi, resp. aj obdobie komunikácie s týmito orgánmi (január 2001 až apríl 2003), zahŕňajúce o. i. nariaďovanie tlmočnických prekladov potrebných pre túto komunikáciu, ktorá sa týka vybavovania dožiadaní okresného súdu.

Ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľky ako zjavne neopodstatnenú vzhľadom na skutočnosť, že doterajší priebeh konania pred súdom prvého stupňa (okrem ojedinelého priesahu v priebehu roku 2000) nesignalizuje reálnu možnosť existencie zbytočných priesahov v označenom konaní, a tým ani porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priesahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Vzhľadom na túto skutočnosť sa ústavný súd už nezaoberal žiadosťou sťažovateľky o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. júla 2003